

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 24/17

Luksemburg, 7 marca 2017 r.

Wyrok w sprawie C-638/16 PPU
X i X / État belge

Państwa członkowskie nie są zobowiązane na mocy prawa Unii do przyznania wiz humanitarnych osobom, które zamierzają udać się na ich terytorium z zamiarem ubiegania się o azyl, ale mogą to uczynić na podstawie prawa krajowego

Prawo Unii określa jedynie tryb i warunki wydawania wiz na tranzyt przez terytorium państw członkowskich lub planowane pobyty na terytorium państw członkowskich nieprzekraczające 90 dni

W dniu 12 października 2016 r. para Syryjczyków oraz ich troje małych dzieci, mieszkający w Aleppo (Syria), złożyli w ambasadzie Belgii w Bejrucie (Liban) wnioski o wydanie wiz humanitarnych, a następnego dnia wrócili do Syrii. Celem wniosków było uzyskanie przez tę rodzinę wiz o ograniczonej ważności terytorialnej na podstawie kodeksu wizowego UE¹, tak aby mogła ona opuścić oblężone miasto Aleppo w celu złożenia w Belgii wniosków o udzielenie azylu. Jeden z członków tej rodziny twierdzi w szczególności, że został uprowadzony przez grupę zbrojną, był bity i torturowany, a następnie został uwolniony po wpłaceniu okupu. W szczególności podkreślają oni pogorszenie się stanu bezpieczeństwa w Syrii w ogólności, a w Aleppo w szczególności, a także fakt, że jako chrześcijanie prawosławni są narażeni na prześladowania ze względu na ich wiarę.

W dniu 18 października 2016 r. Office des étrangers (urząd do spraw cudzoziemców, Belgia) oddalił wspomniane wnioski. Stwierdził, że ubiegając się o wizy o ograniczonej ważności terytorialnej w celu złożenia w Belgii wniosków o udzielenie azylu, syryjska rodzina, o której mowa, miała w sposób oczywisty zamiar przebywać w Belgii ponad 90 dni, co jest niezgodne z kodeksem wizowym Unii Europejskiej. Ponadto urząd ten podkreślił, że zezwolenie na wydanie tej rodzinie wiz wjazdowych po to, by mogła ona złożyć wnioski o udzielenie azylu w Belgii, sprowadzałoby się do umożliwienia jej przedstawienia wniosków o udzielenie azylu w placówce dyplomatycznej.

Rodzina syryjska kwestionuje decyzję odmowną przed Conseil du contentieux des étrangers (sądem do spraw cudzoziemców, Belgia). Utrzymuje ona, że Karta praw podstawowych Unii Europejskiej i europejska konwencja praw człowieka (EKPC) ustanawiają pozytywny obowiązek zagwarantowania przez państwa członkowskie prawa do azylu. Udzielenie ochrony międzynarodowej jest według niej jedynym sposobem uniknięcia ryzyka naruszenia zakazu tortur oraz niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania². W tych okolicznościach Conseil du contentieux des étrangers (sąd do spraw cudzoziemców) postanowił w trybie pilnym zwrócić się Trybunałowi Sprawiedliwości. Zauważa on między innymi, że kodeks wizowy przewiduje w szczególności wydanie wizy, jeżeli dane państwo członkowskie „uzna” to za konieczne z uwagi na zobowiązania międzynarodowe, i zastanawia się na zakresie swobodnego uznania pozostawionego państwom członkowskim w tym kontekście.

W ogłoszonym dzisiaj wyroku Trybunał zauważył przede wszystkim, że kodeks wizowy został przyjęty na podstawie postanowienia traktatu WE³, na mocy którego Rada Unii Europejskiej przyjmuje środki dotyczące wiz na pobyt nie dłuższy niż trzy miesiące. W rezultacie kodeks wizowy

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Wizowy (Dz.U. 2009, L 243, s. 1), zmienione rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 610/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. (Dz.U. 2013, L 182, s. 1).

² Artykuł 3 EKPC i art. 4 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.

³ Artykuł 62 pkt 2 lit. a) i art. 62 pkt 2 lit. b) ppkt (ii) traktatu WE (obecnie art. 77 TFUE).

określa tryb i warunki wydawania wiz na tranzyt przez terytorium państw członkowskich lub planowane pobyty na terytorium państw członkowskich nieprzekraczające 90 dni w ciągu każdego 180-dniowego okresu. Rodzina syryjska złożyła zaś wnioski o wydanie wiz z przyczyn humanitarnych z zamiarem ubiegania się o azyl w Belgii, a zatem o zezwolenie na pobyt, którego okres ważności nie jest ograniczony do 90 dni.

Wynika z tego, że nawet jeśli wnioski te zostały złożone formalnie na podstawie kodeksu wizowego, to nie są one objęte jego zakresem stosowania.

Trybunał uściślił ponadto, że do tej pory nie został przyjęty przez prawodawcę Unii żaden akt dotyczący wydawania przez państwa członkowskie długoterminowych wiz i dokumentów pobytowych obywatelom państw trzecich z przyczyn humanitarnych. **Z tego względu wnioski złożone przez rodzinę syryjską są objęte jedynie prawem krajowym.**

W rezultacie, skoro rozpatrywana sytuacja nie jest objęta prawem Unii, postanowienia karty praw podstawowych nie mają zastosowania.

Trybunał uściślił poza tym, że sytuacja rodziny syryjskiej cechuje się nie tym, że istnieją wątpliwości co do zamiaru opuszczenia terytorium państw członkowskich przed wygaśnięciem terminu ważności wizy, lecz tym, że wniosek ma cel inny niż wiza krótkoterminowa.

Zdaniem Trybunału umożliwienie obywatelom państw trzecich składania wniosków o wydanie wizy w celu uzyskania ochrony międzynarodowej w wybranym przez nich państwie członkowskim naruszałoby ogólną strukturę systemu ustanowionego przez Unię w celu ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej⁴.

Trybunał orzekł, że wniosek o wydanie wizy o ograniczonej ważności terytorialnej złożony przez obywatela państwa trzeciego z przyczyn humanitarnych na podstawie kodeksu wizowego w przedstawicielstwie docelowego państwa członkowskiego położonym na terytorium państwa trzeciego z zamiarem złożenia tuż po przybyciu do tego państwa członkowskiego wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, a w konsekwencji przebywania we wspomnianym państwie członkowskim przez ponad 90 dni w ciągu danego 180-dniowego okresu, nie jest objęty stosowaniem tego kodeksu, lecz w obecnym stanie prawa Unii Europejskiej jedynie prawem krajowym.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 604/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca (wersja przekształcona) (Dz.U. 2013, L 180, s. 31).